

צבי תדמור

"תערוכות תל-אביב" / הארץ / 13.1.61 / תע' יחיד / מוזיאון תל-אביב

כשבשנת 1950 "נתגלה" בפאריס הצייר ברנאר בופה, היה בו יותר מהתפרסמות צייר בעל קו אישי מסוים. היתה זאת הפגנה של גישה בציור, שהעדיפה את הקו הגראפי המוקצה והחריף על פני המגוון הצבעוני שהצטמצם לדרוגי כהה-בהיר בעיקר דרך סולם הצבעים האפורים. הצבעוניות בסוג ציור זה היתה בעלת חשיבות משנית ועיקרה היה להבליט את המבנה הציורי, הנסמך בעיקר על הרישום הגראפי. גישה זו של ברנאר בופה, זכתה להשפעה רבה בשנים 1950-1955 ואת אחת הווריאציות לגישה זו אפשר למצוא בתערוכתו של צבי תדמור.

עיקר ציורו של צבי תדמור בנוי על רישום ריאליסטי מוקצה ברורות ומסוגנן כשמעליו מונחים צבעים, בעיקר מקשת הצבעים האפורים-חומים, הממלאים את המשטחים המוגדרים ע"י הרישום. כמו אצל בופה גם כאן, התפקיד העיקרי שממלא הצבע הוא להדגיש הבדלי בהיר-כהה ולתת עזר לרישום עצמו. שלא כאצל בופה, נעלמת אצל תדמור אותה גרוטסקיות ו"עכביות" המאפיינת כל כך את ציורו של הראשון, במקומה מופיע גורם דקורטיבי ברור. כלומר, אם אצל בופה מופיע סוג הרישום והמגוון האפור בהקשר הדוק עם תוכן מסוים של ברידות, דיכאון ויאוש. הרי תוכן זה הוחלף ע"י תדמור בתוכן דקורטיבי-אסתטי טהור. דקורטיביות זו בולטת בעיקר בציורי החיות שתדמור עוסק בהן תדירות. הרישום מסוגנן ויחד עם זה חופשי למדי ובנוי על הקצאת קווים חוזרת, המקבלת ע"י כך משמעות של דינמיות מסוימת. רוב התעניינותו של הצייר מופנה לצורה החיצונית של הנושא, כלומר למסירה רפרזנטטיבית-גראפית מקובלת. חשיבותו המשנית של הצבע בציורי תדמור, בולטת עוד יותר כאשר סמוך לציורי השמן מוצגים רישומים שבהם אפשר למעשה למצוא את כל הנמסר בציורי השמן בלי שחסרון הצבע יגרע משהו מתוכנם, דהיינו, הצבע ממלא רק מקום דקורטיבי-אסתטי ולא מהותי בציורי השמן. דווקא ברישומים אפשר למצוא חופש רב יותר בבחירת הקו והגדרתו. מבחינה זו אפשר לטעון, במידה רבה של צדק, שגם ציורי השמן ברובם אינם אלא רישומים צבעוניים.